

Handläggare
Christina Oulis
Telefon: 08-50843025
Linn Hemmingsson
Telefon: 08-508 25 327

Till
Socialnämnden
2024-09-24

Remiss av Motion om att vräka våldsutövare

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2024/520

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har till socialnämnden remitterat en motion från Andrea Hedin (M).

I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stad tillsammans med AB Familjebostäder, Stockholmshem och Svenska Bostäder får i uppdrag att göra en översyn av uthyrningspolicyn för att underlätta/säkerställa att den som utsatts för misshandel inte vräks.

Förvaltningen instämmer i motionärens beskrivning av omfattningen av våld i nära relationer och behovet av att tidigt upptäcka och erbjuda insatser för att bryta våldet. Förvaltningen ställer sig positiv till åtgärder som underlättar för våldsutsatta och deras barn att få eller behålla ett stadigvarande boende. Förvaltningen menar dock att det i en del fall av säkerhetsskäl inte är möjligt för den våldsutsatta och eventuella barn att bo kvar i den befintliga bostaden. Frågan om stadigvarande boende behöver av nämnda anledning därför angripas på flera sätt. Stadigvarande boende är en prioriterad fråga för förvaltningen och det pågår flera uppdrag kring hur detta ska kunna förbättras, bland annat genom budgetuppdraget ”Bryt upp”.

Frågan om de juridiska förutsättningarna för att vräka en person som utövat våld, dessutom i ett tidigt och förebyggande skede, samt överlåta kontraktet till den våldsutsatta ligger utanför förvaltningens kompetensområde och besvaras därför bättre av andra remissinstanser.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialnämnden remitterat en motion från Andrea Hedin (M) om att göra en översyn av uthyrningspolicyn för att säkerställa att våldsutsatta i nära relation inte vräks.

Övriga remissinsatser är stadsledningskontoret, Stockholms stadshus AB, brottsofferjouren, RFSL, Roks och Unizon.

Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 8 oktober 2024.

Ärendet

Motionären beskriver hur utsatthet för våld i nära relation och psykiskt och ekonomiskt våld i synnerhet kan leda till att den våldsutsatta normaliseras i våldet och förlorar makten över sitt liv. Motionären menar att genom att tidigt identifiera och stödja den våldsutsatta att återta makten över sitt liv så möjliggörs ett uppbrott från en destruktiv relation. Motionären skriver att boende är en central fråga för att säkerställa trygghet och stabilitet för den som blivit utsatt för våld i nära relation.

Hyesavtal bör enligt motionären kunna överföras till den våldsutsatta för att garantera deras säkerhet och frihet. Motionären föreslår att staden tillsammans med privata aktörer ska säkerställa att ingen tvingas stanna kvar i en otrygg miljö eller tvingas fly från sitt hem på grund av att förövaren står på kontraktet. Motionären hänvisar till ett beslut i kommunfullmäktige i Göteborg att utreda möjligheterna att vräka våldsutövare och överlåta kontraktet till den våldsutsatta. Motionären menar att Stockholms stad bör utreda förutsättningarna för att underlätta för våldsutsatta att bo kvar i bostaden.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar att socialförvaltningen tillsammans med Familjebostäder AB, Stockholms hem och Svenska Bostäder får i uppdrag att göra en översyn av uthyrningspolicyn för att underlätta/säkerställa att den som utsatts för misshandel inte vräks.

Ärendets beredning

Tjänsteutlåtandet har utarbetats inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 18 september 2024. Funktionshinderrådet har getts möjlighet att behandla ärendet den 19 september 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Våld i nära relation är ett omfattande folkhälsoproblem. I Brå's kartläggning¹ från 2024 framkommer att 28,7 procent av alla

svarande har varit utsatta för någon form av våld i nära relation under sin livstid. Allra mest utbrett är det psykiska våldet. Förvaltningen instämmer i motionärens beskrivning av omfattningen av våld i nära relationer och behovet av att tidigt upptäcka och erbjuda insatser för att bryta våldet. Förvaltningen instämmer även i att det är viktigt att samhällets insatser är rätt riktade så att ansvaret för och konsekvenserna av våldet hamnar på den som utövat våldet. Förvaltningen ställer sig positiv till åtgärder som underlättar för våldsutsatta och deras barn att få eller behålla ett stadigvarande boende. Att ha ett tryggt och stabilt boende är grundläggande för att långsiktigt kunna återhämta sig från våld i nära relation, både för den våldsutsatta och barn som upplevt våld.

Konsekvenser av våldsutsatthet leder ofta till fysisk och psykisk ohälsa med sjukskrivning och arbetslöshet till följd². Även det ekonomiska våldet kan ge långtgående konsekvenser och både inkomstnivå och skulder för den våldsutsatta kan leda till svårigheter vid ett uppbrott från våldsutövaren, inte minst när det gäller förutsättningarna på bostadsmarknaden. Stadigvarande boende för våldsutsatta är en prioriterad fråga för förvaltningen och flera parallella uppdrag och projekt pågår. Förvaltningen har under 2024 i uppdrag att göra en genomlysning av boendekedjan för våldsutsatta samt att utreda system som underlättar för våldsutsatta att enklare hitta boende i en annan stadsdel. I en del fall är det av säkerhetsskäl inte möjligt för den våldsutsatta och eventuella barn att bo kvar i den befintliga bostaden och frågan om stadigvarande boende behöver därför angripas på flera sätt³. I genomlysningen är det centralt att utreda möjligheter till säkra och smidiga bostadsbyten för våldsutsatta i de situationer där den befintliga bostaden inte bedöms som tillräckligt säker.

Inom ramen för budgetuppdraget ”Bryt upp” finns stadigvarande boende för våldsutsatta med som en del i uppdraget. Stockholms stads bostadsförmedling ska under 2024, i samverkan med socialnämnden revidera riktlinjerna för bostadsförtur i syfte att fler våldsutsatta ska kvalificera sig till förtur.

I tre av stadens stadsdelsförvaltningar pågår ett projekt där man arbetar fokuserat med att hitta lösningar till stadigvarande boende för våldsutsatta. I projektet ingår även att, efter riskbedömning och säkerhetsplanering, kunna erbjuda våldsutövaren annat boende genom bland annat SHIS för att den våldsutsatta och eventuella

² Nationellt centrum för kvinnofrid (2014) *Våld och hälsa – en befolkningsundersökning om kvinnors och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa*

³ Länsstyrelsen i Västerbottens län (2022) *Till stadigvarande boende Kartläggning av kommuners insatser för att hjälpa våldsutsatta personer med eller utan barn att ordna stadigvarande boende efter vistelse i skyddat boende eller annat tillfälligt boende*

barn ska kunna bo kvar. Förvaltningen följer arbetet i projektet i syfte att på sikt kunna sprida goda arbetssätt i staden.

Den 1 juli 2024 trädde lagändringar ikraft gällande stärkt hyresrättsligt skydd för våldsutsatta⁴. Syftet med den förtydligade och förstärkta lagstiftningen är att större hänsyn ska tas av hyresvärden gällande våldsutsatthet i den bemärkelsen att en bedömning ska göras om ett förverkande av bostaden framstår som oskäligt mot hyresgästen med hänsyn till att en närstående eller tidigare närstående har utsatt hyresgästen, eller någon i dennes hushåll för brott. Framåt blir det viktigt att följa vilket genomslag denna lagändring får och om det innebär fler avgöranden där våldsutsatta får behålla sitt boende. Förvaltningen avser att följa detta arbete.

Förvaltningen bedömer att frågan om de juridiska förutsättningarna för att vräka en person som utövat våld, dessutom i ett tidigt och förebyggande skede, samt överlåta kontraktet till den våldsutsatta ligger utanför förvaltningens kompetensområde och besvaras därför bättre av andra remissinstanser.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Motion av Andrea Hedin (M) angående att vräka våldsutövare

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2024-09-13
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2024-09-12